

Optreden tegen eigen cliënten sneller toegestaan

College van Afgevaardigden, 23 juni

Jan Pieter Nepveu

Op misschien wel de warmste dag van het jaar kwam het College van Afgevaardigden bijeen in Utrecht. Op de agenda onder meer de aanpassing van gedragsregels 7, 12 en 13. Maar de vergadering was vooral gedenkwaardig doordat het de laatste was onder voorzitterschap van Jeroen Brouwer.

‘Het is zulk mooi weer, dus ik dacht: we organiseren wat binnen.’ Met deze kwinkslag opende Jeroen Brouwer de vergadering in een airconditioned zaal op de vierde verdieping van de jaarbeurs.

De afgevaardigden zijn in groten getale gekomen. Ze stemmen in met het benoemen van Els Unger tot opvolger van Jeroen Brouwer (68 stemmen vóór, één onthouding). Bert Bouma – tot voor kort deken in Almelo – wordt unaniem gekozen als nieuw lid van de Algemene Raad. Brouwer deelt mee dat in september nog een nieuw lid zal worden voorgedragen: Willem Bekkers, oud-deken in Utrecht en oud-lid van het Hof van Discipline.

Naar aanleiding van de mededelingen, onder andere over de Commissie Advocatuur en de succesvolle symposia in dierentuinen, heeft niemand vragen. Alleen J. Knepelhout (Rotterdam) had wel wat willen horen over de BAR (Beheer Advocaten Registratie). De Orde, de Raden voor Rechtsbijstand en de Raad voor de rechtspraak hebben deze maand namelijk een convenant getekend over de invoering van een landelijke registratie van advocaten. Knepelhout is ‘allergisch’ voor het woord convenant. Guido Schakenraad (Algemene Raad) legt uit dat de BAR eigenlijk geen convenant is, maar een protocol. Het heeft niets van doen met het door sommigen verafschuwde Convenant Kwaliteitsborging Advocatuur. Het protocol heeft enkel ten doel dat je als advocaat veranderingen van adresgegevens en status maar bij één organisatie hoeft te melden.

CONFLICT OF INTEREST

Ter discussie staan een paar gedragsregels, allereerst regel 7. In beginsel behoor je niet op te treden tegen eigen cliënten of die van je kan-

toorgenoten. Onder strikte voorwaarden wil de Algemene Raad een dergelijk optreden nu toch mogelijk maken. Vooral grote kantoren zouden daarbij gebaat zijn.

H. Cotterell (Breda en Middelburg) vindt procederen tegen een bestaande cliënt ‘vrij ver gaan’. Hij mist een deugdelijke onderbouwing van het voorstel door de Algemene Raad. ‘De tijdgeest zou het met zich mee brengen, wat dat ook moge zijn, en er zou al lang discussie over bestaan. We begrijpen dat grote kantoren en grote cliënten met problemen zitten. Maar voordat we toestaan dat advocaten tegen een bestaande cliënt op mogen treden, moet er een principiële discussie gevoerd worden. Eerder kunt u niet op onze steun rekenen.’

Brouwer geeft een weerwoord en zegt impliciet dat Breda en Middelburg achter de feiten aanlopen: ‘Ik zou menen dat het voorstel bijna het codificeren is van een realiteit waar we al jaren mee te maken hebben,’ aldus de deken.

De fractie Arnhem windt zich op over de mogelijkheid dat je als advocaat de in het voorstel gestelde voorwaarden kunt omzeilen, mits de bestaande cliënt daar toestemming voor geeft (7 lid 6). Cliënten die het kennelijk niet bezwaarlijk vinden dat hun advocaat tegenstrijdige belangen behartigt of over vertrouwelijke informatie beschikt, kunnen daar om wat voor reden dan ook voor kiezen. Dat wordt nog eens uitdrukkelijk bevestigd door Koos de Blécourt (Algemene Raad). In Arnhem kunnen ze het nauwelijks geloven. ‘De Blécourt spreekt als iemand van een groot kantoor die nog meer ruimte wil creëren,’ zegt woordvoerder P. van Wersch.

De Blécourt krijgt evenwel steun uit Den Haag en Amsterdam, en van de algemeen deken. ‘Niets verhindert de advocaat om striktere normen aan te houden. Maar grote cliënten, die veel verschillende zaken hebben uitstaan, moet je deze voorziening bieden,’ aldus Brouwer. Hij vraagt de afgevaardigden om de voorgestelde gedragsregels goed te keuren, en dat doen ze met een grote meerderheid.

CONFRATERNELE CORRESPONDENTIE

Na de lunch komt de confraternele correspondentie aan de beurt (Gedragsregels 12 en 13). De huidige regelgeving verbiedt advocaten

zich voor de rechter te beroepen op confraternele correspondentie, tenzij... In de voorgestelde regelgeving mogen zij zich juist wél op confraternele correspondentie beroepen, tenzij...

De bestaande regeling stamt volgens Brouwer nog uit een tijd waarin advocaten hun onderlinge correspondentie veelal voor zichzelf hielden en daarvan geen afschrift verstrekten aan hun cliënten. Sindsdien is er veel veranderd, en dat is de voornaamste reden de gedragsregels te willen wijzigen. Er wordt al langer gesproken, toch blijkt de animo voor wijziging vandaag niet groot. De vrees bestaat dat een proces straks al begint wanneer een advocaat zijn eerste briefje schrijft.

Cotterell heeft zich verdiept in de historie van de regeling. Hij vindt het een waardevolle regel, die in de praktijk zonder veel problemen functioneert en advocaten onderscheidt van andere juristen.

Cotterell is vooral geïntrigeerd door Brouwers verwijzing naar verouderde communicatiemethoden. ‘Het woord carbon heb ik een paar keer in uw toelichting gelezen, en dat roept de gedachte op dat we ons onder een heel bejaagde regel gebukt weten. Maar ik heb daar niets van kunnen terugvinden, en ik ben teruggegaan tot 1810. Het is steeds de bedoeling van deze regel geweest ruimte te scheppen om een oplossing te zoeken, zonder dat je als advocaat meteen gebonden wordt aan de dingen die je misschien iets te snel zegt.’

Cotterell denkt dat de openheid niet bevorderd wordt, iets wat de huidige tijdgeest wel verlangt, door de bescherming van de confraternele correspondentie prijs te geven. ‘Je belemmert juist de openheid, doordat iedereen terughoudender gaat schrijven en niet laat zien wat hij werkelijk van de zaak denkt.’

Ook andere sprekers zien weinig reden voor aanpassingen. De huidige regeling functioneert goed. Welk probleem los je op? Waarom zou je het risico willen lopen dat de onderlinge correspondentie in procedures belangrijker wordt dan andere stukken? T. van Schagen (Haarlem) heeft in Haarlem bij de rechterlijke macht al geluiden gehoord: ‘Hemeltje, bespaar ons dat we de ronde van de advocaten erbij krijgen. We hebben al zo veel producties. Straks krijgt je er nog geschillen bij tussen advocaten

MATTHIJS KAAKS

Tien Tips voor de Beginnend Advocaat op Zoek naar Roem

onderling, over hoe ze hun brieven bedoeld hebben.’

Met het oog op de klok, en gehoord de gemiddelde opvatting in het College, stelt Brouwer voor dat de Algemene Raad het onderwerp nog eens rustig gaat bekijken.

WID/MOT

Later in de middag volgt nog enige discussie over de vraag hoe de Orde toezicht gaat houden op de naleving van de Wid en Wet MOT. Tijdens eerdere bijeenkomsten is daar al uitvoerig over gesproken. Het toezicht zal uit twee onderdelen bestaan: de reguliere en de bijzondere onderzoeken. De Orde zal het reguliere toezicht verzorgen via CCV (Centrale Controle Verordeningen), steekproeven en tuchtrecht. Het BFT (Bureau Financieel Toezicht) behoudt de bevoegdheid om bijzondere onderzoeken te verrichten naar zaken met een verhoogd risico. BFT is een onderdeel van Justitie. Afgevaardigden vrezden een geldverslindend systeem zonder voordelen. Waarom zou de Orde moeten opdraaien voor een overheidstaak, vragen zij zich af. J. Peek (Breda): ‘Het lijkt erop dat wij een operatie optuigen die honderdduizenden euro’s gaat verslinden, waarbij we toch min of meer een hulpje zijn van de BFT, en waar BFT zelf ook allerlei onderzoeken kan doen. We helpen de autoriteiten, zonder dat daar iets tegenover staat. Is door u wel het maximale uitonderhandeld?’

Ed van Liere beantwoordt de sprekers, waarna Brouwer concludeert dat de Algemene Raad kan voortgaan op de ingeslagen weg, met dien verstande dat de afgevaardigden een dringend beroep doen om toch vooral maximaal te onderhandelen.

AFSCHIED

Tegen vijven is het tijd voor dankwoorden aan Guido Schakenraad en Jeroen Brouwer. Zowel Brouwer als Schakenraad worden bedolven onder loftuitingen.

Zo’n laudatio door het College is natuurlijk niet goed voor Brouwers karakter, denkt spreker Loek Eenens (Den Haag). Hij is daarom op zoek gegaan naar enig tegenwicht en heeft wat leden van het College geconsulteerd. En ja, er blijkt tóch een vuiltje te zijn. ‘Sommigen van ons vonden sommige gedeeltes van jouw voorwoorden in het *Advocatenblad* of in ons jaarverslag soms wat moeilijk, waardoor wij sommige passages wel twee of drie keer moesten lezen,’ zegt Eenens.

Namens het College biedt hij Brouwer een ‘dik en moeilijk’ boek aan, Geografie van goed en kwaad, geschreven door de Leidse hoogleraar rechtsfilosofie Andreas Kinninging. Het is volgens een recensent vooral geschreven voor ‘cultuurdragende professies met een publiek belang’. ‘Welnu Jeroen,’ besluit Eenens, ‘van één van die professies heb jij je een ware exponent getoond. Jeroen Brouwer: een groot deken. Tat Twan Asi*: dat zijt gij.’

Er volgt een lange, staande ovatie.

De nieuwe Gedragsregel 7 wordt met toelichting gepubliceerd in Advocatenblad 2005-11 van 12 augustus

* Zie het voorwoord van Jeroen Brouwer in het Jaarverslag 2004 van de Nederlandse Orde van Advocaten

1 Zorg regelmatig voor leuke kleine persberichtjes (op Internet) in de trant van: ‘Buk & De Jong Advocaten hebben nieuwe huisstijl’. ‘Buk en De Jong hebben de geelgerande watertor geadopteerd in Artis.’ ‘Buk en De Jong gaan uit elkaar.’ ‘Buk gaat verder als Buk.’ *Advocatie.nl* schrijft er graag over.

2 Kies een opvallende naam. Zoiets als: De Hofstad Advocaten. Voor een startend Haags kantoor een ideale naam op dit moment. Of neem een stagiaire aan die Mol heet en noem het kantoor Talpa. Eventueel later te wijzigen in Tien Advocaten. ‘Onze belangen worden behartigd door Tien Advocaten.’ Cliënten houden daar wel van. De vraag is of de Orde zal eisen dat er werkelijk tien advocaten aan het kantoor verbonden zijn.

3 Gebruik als logo een zwarte stip. Dat levert een leuk en risicoloos merk-geschild op met Nauta Dutilh waarover de media gniffelend zullen vermelden: ‘Topkantoor verliest wederom met stip van eenpitter.’

4 Hang succes aan de grote klok. Als er geen gewonnen vonnissen kunnen worden uitgevent, probeer het dan met de *deals*: ‘Fusie verpleeghuis Lupine en Zorginstelling Concordia begeleid door Buk & De Jong.’ Zie ook onder 1.

5 Plaats af en toe een ronkende vacature in *NRC Handelsblad* waarin minimaal drie medewerkers worden gevraagd wegens onstuimige groei van de praktijk. Vergeet niet te benadrukken dat het kantoor goed geoutilleerd is en professionaliteit hoog in het vaandel heeft staan. Niemand controleert of de vacatures werkelijk bestaan. Als er naar wordt geïnformeerd, klaag dan over het bedroevende niveau van de sollicitanten.

6 Lanceer publiekelijk een onderzoek met een pakkende uitkomst. (Houdt de uitkomst vertrouwelijk tot het onderzoek is afgerond). ‘Onderzoek door Buk & De Jong: 73% van het Midden- en Kleinbedrijf is voor No Cure No Pay.’

7 Schrijf veel ingezonden brieven, liefst badinerend van toon en altijd ondertekend met mr. X, advocaat te Y.

Aarzel niet deze brieven vooral aan te bieden in de periferie. Van de *Leeuwarder Courant* tot het *Limburgs Dagblad*. Desnoods alleen met de boodschap dat vonnissen van een gerechtshof ‘arresten’ worden genoemd, een briefje dat bij herhaling kan worden ingestuurd.

8 Lease gedurende de zomermaanden een opzichtige *Sports Utility Vehicle*, bijvoorbeeld een Hummer met koevanger, zet in grote kapitalen BUK & DE JONG Advocaten op de lak en laat iemand dagelijks rondjes rijden door de grachtengordel.

9 Als het in de zomer rustig is, begin dan een zaak voor gedupeerde beleggers tegen een bank of beursfonds. Gedupeerde beleggers vallen in de categorie raapzaken. Je raapt ze bij wijze van spreken van de straat. Of neem een kansloze zaak aan die veel aandacht trekt. Over een omgangsregeling met een herdershond bijvoorbeeld. Wat ook altijd nog kan is een kort geding tegen de staat. Maakt niet uit waarover. Dat doet het meestal wel goed in komkommertijd.

10 Lift mee op de bekendheid van de cliënt. Voor strafrechtadvocaten is dit gesneden koek. Maar civilisten maken er nog weinig gebruik van. Vooral echtscheidingsadvocaten laten hier veel kansen liggen. Maak een deal met een vooraanstaand roddelblad. Als de cliënt niet meewerkt, biedt dan aan de declaratie te matigen. Dat wordt later wel weer terugverdiend.